

N:o 36.

Ank. till Riksd. kansli den 27 april 1891, kl. 2 e. m.

Laguskottets utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af 3 och 22 §§ af förordningen om patent.

Genom proposition den 20 sistlidne mars, n:o 51, har Kongl. Maj:t, under åberopande af de i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, förklarar sig vilja inhemta Riksdagens yttrande öfver följande, propositionen bilagda

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse af 3 och 22 §§ af förordningen angående patent den 16 maj 1884.

Häri genom förordnas att 3 och 22 §§ af förordningen angående patent den 16 maj 1884 skola erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

»Uppfinning må ej anses såsom ny, om den, innan ansökan om patent derå inkommit till patentmyndigheten, redan blifvit så beskrifven

Bih. till Riksd. Prot. 1891. 7 Saml. 19 Häft.

i allmänt tillgänglig tryckt skrift eller så öppet utöfvad, att sakkunnig person kan med ledning af derigenom vunna upplysningar utöfva uppfinningen, eller om dess föremål ej väsentligen skiljer sig från alster eller tillverkningssätt, som förut blifvit sålunda känt.

En uppfinnings offentliggörande i tryckt skrift genom utländsk patentmyndighet eller förevisande å en internationel utställning må dock ej utgöra hinder för patents meddelande, så framt ansökan derom inkommer inom sex månader, efter det uppfinningen offentliggjordes eller utställes.»

22 §.

»Den, som utom i de fall, hvilka omförmälas i 16 och 17 §§, utan patenthafvares lof inom riket till afsalu tillverkar föremål eller vid tillverkning till afsalu använder tillverkningssätt, derå honom veterligen patent här åtnjutes, eller till salu här i riket håller, för försäljning till riket inför, i utöfning af yrke använder eller till annans begagnande eller nytta emot godtgörelse upplåter här patenteradt eller efter här patenteradt tillverkningssätt frambragt föremål, som honom veterligen utan patenthafvarens tillstånd åstadkommits, straffes med böter från och med tjugu till och med två tusen kronor; ersätte ock all skada. Ej må dock annan än patenthafvaren härom föra talan.

Oloffigen tillverkade eller oloffigen i riket införda föremål skola, der målseganden det äskar, till honom utlemnas mot ersättning för värdet eller mot afdrag därför å honom tillkommande skadestånd. Med redskap, som äro för den oloffiga tillverkningen uteslutande användbara, skall, om målseganden det yrkar, så förfaras, att missbruk dermed ej må ske.

Hvar som under tid, då han är stäld under tilltal för öfverträdelse af denna §, fortsätter samma förseelse, skall, när han dertill varder lagligen förvunnen, dömas till särskildt ansvar för hvarje gång stämning därför utfärdas och delgifvits.

Böter, som ådömas enligt denna §, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag.»

Ifrågavarande proposition, hvilken af båda kamrarna blifvit till utskottet hänvisad, är, i hvad densamma afser ändrad lydelse af 22 § i patentförordningen, föranledd af Riksdagens skrifvelse den 14 maj 1889 äfvensom af en utaf tillförordnade chefen för patentbyrån till chefen för civildepartementet stäld, propositionen bilagd, skrifvelse i ämnet, till hvilken senare skrifvelse utskottet härmed hänvisar.

I sin berörda skrifvelse framhöll Riksdagen hufvudsakligen, huru som de i nämnda paragraf förekommande bestämmelser icke vore fullt tillfredsställande i fråga om det patenthafvare tillkommande skydd. Dessa bestämmelser afsåge nemligen icke det fall, då här patenterad, men i utlandet tillverkad vara eller maskin blifvit hit införd icke för att här hållas till salu, men dock för att här användas för ett mera allmänt bruk, äfvensom då industriidkare sjelf förfärdigade patenterade föremål, som vore för hans rörelse erforderliga. Äfven andra patenterade föremål än de, som vore afsedda att användas i fabrikationens tjenst, kunde, utan att hållas till salu, erhålla en så vidsträckt användning, att den måste skadligt inverka på patenthafvarens rätt och göra ingrepp i densamma.

Efter det yttranden i anledning af berörda skrivelser afgifvits af kommerssekollegium, äfvensom i anledning af tillförordnade chefens för patentbyrån skrifvelse af svenska uppfinnareföreningen, föredrogs ärendet i statsrådet den 31 december sistlidet år, dervid chefen för civildepartementet i fråga om ändring i nu förevarande paragraf, bland annat, anförde:

»Lika med Riksdagen och de myndigheter, som yttrat sig i ärendet, anser äfven jag en lagförändring, åsyftande att bereda patenthafvare ett vidsträcktare skydd än de för närvarande åtnjuta, vara af omständigheterna påkallad. Att härvid, såsom tillförordnade chefen för patentbyrån ifrågasatt, utsträcka skyddet derhän, att äfven ett användande för personligt bruk af en patenterad uppfinning skulle vara förbjudet, synes mig dock vara att gå för långt. Riksdagen har såsom en förebild framhållit den norska lagen, som stadgar att patent medför den verkan, att ingen utan patenthafvarens samtycke eger annat än till eget bruk tillverka eller från utlandet införa ett patenteradt föremål eller hålla till salu eller sälja detsamma, samt att, om patentets föremål är ett förfarande, en apparat, en maskin, ett verktyg eller annat arbetsredskap, patentet derjemte har den verkan, att ingen eger att utan patenthafvarens samtycke använda patentets föremål i sin rörelse. Och i hufvudsaken synes intet vara att erinra emot de grundsatser, som i dessa stadganden fått sitt uttryck. I ett hänseende torde dock ett vid-

sträcktare skydd böra stadgas än den norska lagen enligt sin ordalydelse medgifver. Den föreskrift, som denna lag innehåller i fråga om apparater, maskiner, verktyg och andra arbetsredskap, synes mig nemligen böra gälla äfven andra hjälpmedel för produktionen, såsom sprängämnen och andra kemiska preparat.

Enligt min tanke bör alltså en lagförändring i ifrågavarande hänseende gå ut derpå, att hvarje tillgodogörande, utom för personligt bruk, af en patenterad uppfinning utan patenthafvarens lof varder förbjudet.»

Beträffande härefter den föreslagna ändringen af 3 § af ifrågavarande förordning yttrade departementschefen:

»Enligt art. 11 af den i Paris den 20 mars 1883 afslutade och af Eders Kongl. Maj:t genom accessionsakt den 26 juni 1885 tillträdde konvention om internationelt skydd för den industriela eganderätten, skall med afseende å varor, som utställas vid officiella eller officiellt erkända internationella expositioner, provisoriskt skydd meddelas för patenterbara uppfinningar; och i öfverensstämmelse härmed är i 3 § af förordningen angående patent föreskrifvet, att en uppfinnings förvisande å en internationel utställning ej må utgöra hinder för patents meddelande, så framt ansökan derom inkommer inom sex månader efter utställningens öppnande.

Nu har den konferens, som den internationella unionen för skyddande af den industriela eganderätten innevarande år hållit i Madrid, uttalat sig för ett sådant förtydligande af omförmälda bestämmelse i Pariserkonventionen, att det antydda skyddet skall åtnjutas under minst sex månader, räknadt från det föremålet erhöill tillträde till utställningen. Och i den berättelse öfver konferensen, som tillförordnade chefen för patentbyrån till Eders Kongl. Maj:t den 24 sistlidne oktober öfverlemnad, har tillförordnade byråchefen såsom sin mening uttalat, att någon betänklighet icke borde möta att ändra den svenska patentförordningen till öfverensstämmelse med hvad konferensen sålunda beslutat.»

Det på sålunda anförda grunder upprättade förslaget föranledde vid granskning i högsta domstolen icke till annan anmärkning än i fråga om redaktionen af ett der förekommande uttryck, och är det för Riksdagen nu framlagda förslaget med iakttagande häraf affattadt.

Utskottet har emot de föreslagna ändringarne icke något att anmärka, men då Riksdagen i anledning af Kongl. Maj:ts proposition vid 1884 års riksdag, deri Kongl. Maj:t begärde Riksdagens yttrande i fråga om ett samma proposition bilagdt förslag till förordning angående patent, icke inskränkte sig till afgifvande af ett sålunda begärdt yttrande, utan

fann förslaget vara af beskaffenhet, att Riksdagen derom borde fatta beslut och i följd häraf jemväl för sin del antog detsamma med vissa ändringar, hvilka af Kongl. Maj:t äfven godkändes, anser utskottet, med afseende fästadt jemväl å affattningen af Riksdagens ofvan berörda skrifvelse, Riksdagen icke heller böra inskränka sig till att afgifva ett yttrande i anledning af det nu framlagda förslaget, utan för sin del i ämnet fatta beslut.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen ville för sin del antaga det i ofvan intagna proposition framlagda förslag till ändrad lydelse af 3 och 22 §§ af förordningen angående patent den 16 maj 1884.

Stockholm den 27 april 1891.

På lagutskottets vägnar:

C. A. Sjöcrona.
